

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2219

av **Hans Ekström m.fl. (S)**

Förändrade omstruktureringsbehov

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att förändra variabler för resurstilldelning av omstruktureringsmedel och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är stora skillnader mellan länen i hur stora ramanslag respektive län får. Storstadslänet Stockholm och Skåne liksom Uppsala och Halland har begränsade anslag, medan Norrlandslänet har i storleksordningen tio gånger så stora anslag. Än större blir skillnaden om man i jämförelsen även tar hänsyn till länens befolkningsstorlek.

Under de senaste tolv åren har anslaget som helhet i stort sett varit oförändrat i nominella tal. Det har heller inte skett några dramatiska förändringar i fördelningen mellan länen. Över tid har såväl ramanslagens storlek, som fördelningen mellan länen, således varit stabil.

Fördelningen av ramanslaget speglar hur regering och riksdag uppfattar den ”regionala problembilden”, vilken i hög grad är densamma allt sedan regionalpolitiken etablerades som självständigt politikområde i mitten av 1960-talet.

Det har funnits två huvudsakliga politiska motiv för att bedriva traditionell regionalpolitik. För det första har särskilda insatser ansetts nödvändiga i områden som präglas av glesbygd och som till stor del saknar underlag för att man skall kunna upprätthålla en rimlig tillgång till service med mera. Det krävs med andra ord permanenta insatser för att kompensera för detta. För det andra har syftet varit att underlätta en förnyelse av näringslivet i områden som i särskilt hög grad påverkats negativt av strukturomvandlingen i näringslivet. Under 1990- och 2000- talet har betydelsen av ekonomisk eller hållbar tillväxt kommit att betonas mer. Därmed har det också blivit aktuellt för samtliga delar av landet att arbeta med en ”regional baserad tillväxtpolitik”.

Det statliga stödet till utvecklingen är dock långt mycket större än utgiftsområde 19 och omfattar olika delar av statsbudgeten. Detta brukar samlat kallas för det regionala utvecklingskapitalet.

Exempelvis är vårt eget län, Sörmland, idag bland de län som har sämst tillgång till statliga utvecklingsmedel. Länet hamnar bland de tre sämsta när man lägger ihop både kompensatoriska och utvecklingsstödjande insatser. Detta talar för att fördelningen av statens samtliga insatser som riktas till den regionala nivån måste ses över och nya variabler som kan ligga till grund för fördelningen av utvecklingsresurser behöver sättas samman. Målet bör vara att anpassa fördelningen bättre till de olika utvecklingsförutsättningarna som finns inom de regionerna.

Trots att politiken, strukturomvandlingen och samhällsutveckling förändrats en hel del sedan politikområdet etablerades för drygt 50 år sedan har statens fördelning av länens ramanslag fortsatt skett med samma regionala profil. Förändringarna har medfört att några regioner som tidigare hade stora behov av stöd idag har mindre, och tvärtom, andra regioner som för 50 år sedan inte hade så stora behov har idag betydligt större. Vissa regioner har påverkats starkt av strukturförändringar inom industrin och i jämförelse med övriga län har dessa haft en förhållandevis hög arbetslöshet. Färska arbetslöshetsstatistik från juli 2017 visar att Sörmland är det län i Sverige som har högst arbetslöshet. 10,2 procent att jämföra med snittet i riket på 7,3 procent.

I den utsträckning man ser skillnader i arbetslöshet som ett uttryck för att skillnader i omstruktureringsbehov finns det all anledning att förändra dagens fördelningsnycklar avseende tilldelning av resurser.

Hans Ekström (S)

Caroline Helmersson Olsson (S)

Fredrik Olovsson (S)

Sara Karlsson (S)